

Eeva-Johanna Eloranta sd ym.

Lakialoite laiksi varhaiskasvatuslain 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteessa ehdotetaan lisättäväksi varhaiskasvatuslain (540/2018) 13 §:ään uusi 2 momentti, jonka mukaan: Vuorohoitoa tulee järjestää tarpeen mukaisessa laajuudessa myös ensimmäisen ja toisen vuosiluokan koululaisille, jotka tarvitsevat sitä vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi.

PERUSTELUT

Nuorimpien eli 1.—2. luokkien oppilaiden yksinäisistä iltapäivistä ja aamuista on jo pitkään kannettu huolta. Lasten yksinäisten iltapäivien turvana onkin jo vuosia ollut iltapäiväkerhotoiminta. Lapsi voi osallistua kerhojen toimintaan koulupäivän jälkeen tai jopa sitä ennen tarvitsematta viettää aikaa koulupäivän päättymisen jälkeen tuntikausia yksin kotona. Osa niistä lapsista, joiden vanhemmat tekevät vuorotyötä, joutuu kuitenkin viettämään jopa iltoja ja öitä yksin vanhempien työssäkäynnin takia, koska kaikilla vanhemmilla ei ole mahdollisuutta järjestää lasten ilta- ja yöaikaista huolenpitoa muulla tavoin.

Lain mukaan päivähoitoa on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä vanhempien tai muiden huoltajien tarvitsemassa muodossa, vaikka vuorohoitoon ei subjektiivista oikeutta olekaan. Oikeus vuorohoitopaikkaan perustuu vanhempien/vanhemman työstä tai opiskelusta johtuvaan päivähoidon tarpeeseen päiväkotien tavanomaisten aukioloaikojen ulkopuolella.

Vuorohoitoa on klo 18.00—6.00 tapahtuva hoito sekä iltahoito, jota järjestetään arkipäivisin klo 22.00:een asti, ja viikonloppuhoito, jota järjestetään lauantaisin ja sunnuntaisin klo 22.00:een asti. Vuorohoito on tarkoitettu säännöllisesti vuorohoitoa tarvitseville lapsille. Vuorohoidossa lasten hoitoajat perustuvat vanhempien työvuoroihin. Lapsi voi olla hoidossa aina, kun molemmat vanhemmat ovat työssä sekä yövuoron jälkeen vanhempien nukkumisajan. Muista syistä johtuvat lastenhoidon tarpeet tulee järjestää muulla tavalla.

Kouluikäisistä lapsista edes kaikkein nuorimmilla 1. ja 2. luokan oppilailla ei ole lain tuomaa oikeutta vuorohoitoon. Päivähoito-oikeus päättyy 31.7. sinä vuonna, kun lapsi aloittaa koulun. Oikeutta vuorohoitoon ei tämän jälkeen ole, vaikka lapsi ei olisi vielä täyttänyt edes seitsemän vuotta. Näin ollen jopa kuusivuotias lapsi voi joutua viettämään iltoja tai öitä yksin ilman huolenpitoa vanhempien vuorotyön niin vaatiessa.

Lakialoite LA 84/2020 vp

Vuorotyötä tekevien vanhempien lasten yksinäisten iltojen ja jopa öiden hoidon turvaamiseksi ei ole olemassa lakisääteistä turvaa. Erityisen haavoittuvassa tilanteessa ovat kolmivuorotyötä esimerkiksi hoitoalalla tekevien, etenkin yksinhuoltajien lapset. Mikäli ystävät tai sukulaiset eivät voi huolehtia lapsesta ilta- ja yöaikaan, joutuu tämä olemaan yksin kotona.

Jotkut kunnat tarjoavat pienille koululaisille (1. ja 2. luokat) harkinnanvaraisesti vuorohoitoa, mikäli se päivähoitoikäisten lasten sijoitusten jälkeen on mahdollista. Näissä kunnissa vuoropäivähoito on harkinnan mukaan mahdollista koululaisille arkisin klo 17.00—8.00 sekä tarpeen mukaan viikonloppuisin. Olisi tärkeää, että tämänikäisillä lapsilla olisi lain turvaama oikeus vuorohoitoon silloin, kun lapsen ilta- ja yöaikaista hoitoa ei muulla tavoin ole mahdollista järjestää.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

varhaiskasvatuslain 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään varhaiskasvatuslain (540/2018) 13 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

13 §

Vuorohoidon järjestäminen varhaiskasvatuksessa

Vuorohoitoa tulee järjestää tarpeen mukaisessa laajuudessa myös ensimmäisen ja toisen vuosisluokan koululaisille, jotka tarvitsevat sitä vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 16.11.2020

Eeva-Johanna Eloranta sd
Marko Asell sd
Anneli Kiljunen sd